

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravištvu.

Na meje!

(Dopis.)

Zadnji dogodki na Koroškem so vzbudili opravičeno ogorčenje po vsem Slovenskem, zakaj narod, ki pri vsaki priliki povzdiguje svojo nemško kulturo v deveta nebesa, odreka nam Slovencem one primitivne pravice, katerih se poslužnje končno vsak nemško-koroški cigan, ako se mora zagovarjati pred slovenskim sodnikom.

Po teh dogodkih se je moralo sleherno slovensko srce napolniti z gnjevom in zaničevanjem do voditeljev tega naroda. Česar nam je bilo polno srce, to so povedali javno in odločno na protestnem shodu v Ljubljani slovenski pravniki.

In kakšna je morala teh koroških dogodkov? Zdi se mi, da so za nas Slovence v marsikaterem oziru zelo poučljivi. Pokazalo se je, da sta nemštvo in vlada eno in isto. Lahko smo se pa tudi uverili, da bode Slovenec šele takrat enakopraven avstrijski državljani, kadar bode imel moč braniti svojo «staro pravdo».

Zadnja leta slovenskega političnega življenja na Koroškem so bila doba narodnih porazov in neuspehov. Skoraj vsako poročilo iz «tužnega» Korotana se je končalo z besedami: «Umirajoči vas pozdravljajo!» Kdor je čital ta žalostna poročila, kdo ni obupaval nad koroškimi Slovenci?

In kar čez noč so se naše prednje straže osokolile — čez noč je vzkliklo novo narodno življenje. Od kod ta nepričakovana spomlad? Tako je začuden vprašal marsikdo na Slovenskem. Ni nam treba dolgo ugibati, ako pomislimo, da je bilo na Koroškem še mnogo, mnogo rodoljubja, morda celo več kakor drugod na Slovenskem; toda manjkalo je narodnih, inteligentnih mož, ki bi umeli s spretno roko voditi in združevati narodno čustvujočo množico. Samo nekaj narodno odločnih in razumnih mož je poseglo v narodno življenje — in vse se je preživelo. Skratka: Koroškim Slovencem je primanjkovalo posvetne inteligence in to jim še danes primanjkuje. Natanko se še spominjam, kako je pred leti zaslužen voditelj koroških Slovencev tožil, da se vse premalo stori za narodni

naraščaj na Koroškem. Povdarjal je, da utegne imeti ta nedostatek že v dogledni dobi resne nasledke. Toda glas njegov je bil glas vpijočega v puščavi, in tista doba je že prišla z vsemi svojimi nasledki.

Kakšen je danes položaj na Koroškem, to vemo vsi in protestirali smo tudi že... Toda, ali naj pri tem ostane?

Rojaki! Ako nam je težki položaj Slovencev jasen, in ako vemo, da pred vsem potrebujemo narodne inteligence, storimo neodpustljiv narodni greh, če jim ne pomoremo vzgojiti narodnega razumnštva. To je ena najnujnejših in najvažnejših nalog, katero nam narekuje narodno čustvo.

Vse naše interpelacije vrže vlada v koš in naše proteste hitro pozabi; narodni naraščaj pa, katerega lahko v kratki dobi vzgojimo koroškim Slovencem, bi bil živ, realen protest, s katerim bi morala vsaka vlada računati.

V tem prepričanju mora vsak Slovenec pozdraviti v Gradcu zasnovani odbor, kateri si je postavil nalogo, da obrača pozornost v prid koroškim Slovencem, trkajoč na slovenska, slovanska srca, pomaga zbirati «narodni sklad za koroške visokošolce». Iz tega sklada naj bi se podpirali koroški pravniki, tehniki, agronomi i. t. d. in drugi nadarjeni dijaki, ki se zavežejo, da se bodo nastanili med koroškimi Slovenci in tam delovali za narodno stvar.

Čuje se, da je započeta akcija našla odmeva tudi na Dunaju, kjer se snuje enak odbor. Želeti bi bilo, da tudi drugi Slovenci posnemajo graške rodoljube. Ako stori vsak svojo narodno dolžnost v tem oziru, tedaj bodemo že v petih letih videli lepe vspehe svojega delovanja. A zdaj vsi na krov, vsi na delo! Geslo vsakega Slovenca bodi: «Na meje!»

Krivoverka — svetnica.

(Dopis.)

Minulo je nekaj stoletij, odkar so v dobrem in pobožnem mestu Rouex na Francoskem v zabavo in izgled zelo bogaboječega in zelo krščanskega prebivalstva na javnem trgu na grmadi sežgali brezbožno čarovnico in hudobno krivoverko. Ivana d'Ark je bilo ime zločinki, kateri se je dokazalo, da je bila v zvezi s samim hudičem, s katerega pomočjo je čarala. Po neovrgljivih dokazih jo je v smrt obsodilo sodišče, sestojече iz zelo pobožnih, učenih in gorečih služabnikov svete cerkve, katerim je predsedoval škof.

Kakor rečeno, bili so duhovniki, ki so devico orleansko, kakor jo imenujemo danes, obsodili k grozoviti smrti na grmadi, ne morebiti radi tega, ker je bila sovražnica Angležev, marveč radi tega, ker so jo sveti možje spoznali kot sovražnico cerkve. In papež, ki je bil tedaj gotovo istotako neizmisljiv kakor danes, ni ugovarjal razsodbi nad vse učenih sodnikov. Ivana d' Ark je bila krivoverka in čarovnica, o tem ni dvomil pred sto leti noben škof in celo sam papež ne in zato je bila sežgana v večjo čast božjo, da je videl hudič, da cerkev ne razume šale.

Od tedaj, ko so vrgli v reko Seino pepel nesrečne krivoverke, katero je pustil tudi katoliški kralj mučiti, se je izpremenilo marsikaj. Angleški kralji so morali zapustiti Francosko; Anglija je postala krivoverska in cerkev ni mogla več računati na njeno pomoč. Na Francoskem pa je ona krivoverka postala priljubljena pri narodu — postala je prava «narodna junakinja». Sedaj pa ista francoska duhovščina, ki je obsodila junakinjo v sramotno smrt, stremi za tem, da se ista proglasi za svetnico. Nekdanja zločinka naj postane mučenica, ljubica hudičeva — izvoljenka božja. Priznati moramo, da je jako težko delo in da je zares težavno pregledati in do ugodnega konca dognati, da je bila nedolžno obsojena. Pred vsem je treba za to precej denarja, da bode devica orleanska od krivoverke avanzirala do svetnice. Poprava cerkvenih zmot stane mnogo, zelo mnogo denarja in ekspenzarji take pravde so zelo, zelo mastni, kajti cerkev stoji na stališču, da mora drugi trpeti škodo, ako se ona kaj zmoti. In, ker se je glede zemskih zadev v precejšnji meri zadostilo cerkvi, se je v pričetku tega meseca storil prvi korak, da se «devica» orleanska opere svojega madeža. Papež je namreč dne 6. januarja slovesno prebral nekak dekret, s katerim cerkev (tista cerkev, ki jo je ukazala sežgati) prizna čednosti device orleanske. S tem je bil torej storjen prvi korak, da postane iz sežgane krivoverke blažena in s časom — svetnica. Zares čudovita karijera!! To je res šele prvi korak, a ni samo prvi korak tisti, ki kaj stane, ako imamo opraviti s cerkvijo. Ako bode mesto Orleans še v bodoče tako požrtvovalno, mu nikakor ne izpodleti, da bode imelo svojo svetnico; devica orleanska pa bode sigurno rešena iz pekla, v katerem brezdomno še dandanes zdihuje, saj je bila od božjih namestnikov

obsojena in sežgana radi krivoverstva. Posmrtna karijera device orleanske je torej ravno tako originelna, kakor ona v življenju: iz kmetske deklice je postala vojskovodja — iz krivoverke postane svetnica . . .

A cerkev ima dober želodec — je rekel Goethe; ona prebavi vse — celo blažene krivoverke ali svete čarovnice. Cerkev je vedno pripravljena preklicati svoje zmote — seveda bi bilo devici orleanski, — ki se gotovo ni pustila posebno rada sežgati —, mnogo ljubše, da bi se ne bila storila v njenem življenju ta zmeta, ki bode cerkvi donesla precejšen dobiček. A kaj hočemo, ko deklica v svojem življenju ni razpolagala s temi sredstvi, ki so zdaj pripravila cerkev, da je slovesno priznala njene čednosti. «Blagor ubogim, kajti njih je nebeško kraljestvo,» je rekel Jezus Kristus; a on še ni poznal postopanja, kako se kdo proglasi blaženim ali svetnikom in če se ne motimo, bi on ne bil obsodil device orleanske ter jo dal sežgati, kakor so storili njegovi namestniki.

Ta dogodba nas navdaja z veselim upanjem, da bomo slovenski liberalci čez nekaj stoletij tudi prišteti blaženim, ako bodo naši potomci toliko požrtvovalni, da bodo plačali dotične ekspenzarje.

V Kranju, 6. februarja.

K položaju. Vlada se pogaja s Čehi in ponuja — kakor poročajo nekateri listi — Čehom notranji uradni jezik, in sicer, da se upravnim potom uvede češki uradni jezik, obenem pa izjavlja, da bo cesar izrekel vladi željo, naj se osnuje še eno češko vseučilišče. Čehi so mnenja, da so to zgolj obljube, ki se takointako ne izvrše. Vsled tega je mladočeški klub v Pragi izjavil, da Mladočehi sploh ne občujejo s Körberjem, s katerim so prekinili vsako zvezo in da ni nihče pooblaščen pogajati se v imenu Čehov z vlado.

Na Hrvatskem se zadnji čas zopet ponavljajo nemiri med ondotnimi kmeti, ker jih madžaroni hočejo na vsak način oškodovati in izkoristiti.

Izpremembe pri bosenski upravi. Civilni adlatus bosenske deželne vlade, baron Kučera, ostane na svojem mestu samo toliko časa, da se novi deželni šef Albori popolnoma uvede v svoje posle. Njegov naslednik postane skoro gotovo sekcijski načelnik vitez Horowiz, ki

PODLISTEK.

Na klopici.

Spomini na Kranj.

Profesorja Mraka vsakdanji izprehod je bila pot, ki se ob vzhodnji rebri malega hribčka med vitkimi smrekami polagoma vije proti vrhu. Nekako na sredi za nekaj korakov večje drevje preneha in iz skalnatih tal štrli le nizko grmičevje, ki je pa na zgornji strani pota še vendar dovolj visoko, da varuje tudi ta del pred vročimi žarki popoldanskega solnca. Odtod je diven razgled na bližnje mestice Kranj in gosto sejane vasi, na griče in gorske orjake, ki obkrožajo prostrano dolino na vzhodu in severovzhodu. In v tem prijetnem zatišju sta ob kraju k skali pritrjeni dve klopici, kjer je bil Mrakov najljubši prostorček.

Kakor po navadi vsak dan, tako je sedel tudi nekega poletnega dne proti večeru na tej klopici. Nekaj časa je čital iz neke knjige; ko se je pa naveličal, užival je krasno panoramo, ki je bila pred njim razgrnjena. Slednjič pa je običal njegov pogled na gori, ki je vsled daljave ovita v sivkast zračni pajčolan zapirala obzorje proti vzhodu. Na njenem oboku, podobnem vrhu z malo zavezo na sredi, poznal je v njej Veliko ali Čemšeniško planino. In kakor često, tako se mu je tudi danes milo storilo pri pogledu na njo. Misli so ga zanesle na štajersko stran gore, kjer leži njegova rojstna vasica, nazaj v davno mi-

nula otroška leta, ko se je s svetim strahom neštevilnokrat oziral v njen v nebo kipeči vrh. Njegova domišljija je imela zdaj obsežno torišče. Globoko se je zamislil, okoli srca pa mu je postajalo mehko, tako mehko.

Z velikim trudom in zatajevanjem si je priboril končno kolikor toliko ugleden prostor v človeški družbi; da bi pa bil našel tudi srečo in zadovoljnost, ni mogel trditi. Sicer je z vnemo in veseljem izvrševal dolžnosti svojega poklica, v prostih urah pa so mu knjige dajale prijetno razvedrilo, vendar poklic in knjige celoto njegovega bistva niso izpolnile. Čutil je, da mu nedostaja še vedno nečesa k sreči in zadovoljnosti; toda česa, si ni vedel odgovora.

Ali bi ne bilo bolje, ko bi bil ostal doma in z žuljavimi rokami obdeloval gručo domače zemlje, kakor so delali od pamtiveka vsi njegovi predniki? Trud in veselje bi delila z njim zvesta kmetska ženica, mati kopice zdravih otrok. Dà, otrok! Kako rad bi jih imel! Otrokom je bil on že od nekdanj velik prijatelj.

Iz teh zanj, čemernege samca petintridesetih let, ne navadnih sanj ga vzbudijo hitri koraki otroških nožic in tajinstveno prismeškovanje. Komaj se dobro vzdrami, že pritečeta po poti navzdol dva otroka, deček in deklica. Ko njega zagledata, jima od strahu nožice zastanejo. Šele, ko se Mrak prijazno nasmeji njenima od vpehanja razgretima obrazkoma, se spet ojunačita, da hočeta naprej.

Zdaj ju pa Mrak ustavi, rekoč: «Kam pa vendar hitita, malenčka?»

slovi kot najboljši poznavalec bosensko-hercegovinskih razmer.

Poljaki na Pruskem. Predsednik višjega sodišča v Poznaju je sklical vse sodnike, uradnike in pisarje poljske narodnosti ter jim prečital ministrsko naredbo, v kateri se jim ukazuje, da morajo takoj odpovedati vsako zvezo s poljskimi bankami ter vzeti iz njih vse vloške ne le na njihova imena, temveč tudi one njihovih žen in otrok.

Rusko-japonska vojna. Ruska vlada še vedno želi, da se razpor z Japonsko poravnava mirnim potom. Vsled tega je v svojem zadnjem odgovoru dovolila Japonski najdalekosežnejše koncesije, ki se tičejo ponajveč Koreje. Pred vsem ne zahteva več nevtralne cone v Koreji. glede Mandžurije pa obljublja, da bo ruska vlada poslala vsem velesilam okrožnico, v kateri bo zagotovilo, da bo ohranila v Mandžuriji položaj, kakršen je, in se umaknila iz te pokrajine, kakor hitro se ji bo to zdelelo umestno. Japonsko pa ta odgovor vseeno ni zadovoljil, vsled česar se v ruskih vladnih krogih sodi, da Japonska noče, da bi se rešil razpor mirnim potom, temveč da hoče vojno na vsak način.

Tedenske politične vesti. Kakor na Češkem, tako se je začel tudi v Galiciji izvajati tajni ukaz vojnega ministrstva in so se uvedli pri vseh polkih poljski učni tečaji za častnike. — Ta teden so krožile po listih vesti, da je prestolonaslednik, nadvojvoda Fran Ferdinand odposlanstvu nemškega katoliškega šulferajna, ki je prišlo k njemu, naj bi prevzel nadvojvoda odločno stališče v prilog klerikalnemu šolstvu, odgovoril, da je pač dober katolik, toda nikakor ne ultramontanec in ako pride do vlade, nikakor ne misli vladati po izključno verskih ozirih. Ker je to vzbudilo po listih splošno neugoden utis, se uradoma razglašča, da nadvojvoda sploh ni govoril z nobenim odposlanstvom tega društva. — Otvoril se je angleški parlament. V prestolnem govoru se omenja dogovora s Francosko glede mirovnih razsodišč, dobrih odnosov do vseh sosednjih držav, želi rusko-japonskemu sporu mirno rešitev ter razpravlja o reformah v Macedoniji.

Dopisi.

Iz Stare Loke. Prostovoljno gasilno društvo v Stari Loki je imelo na Svečnico svoj redni občni zbor. Odbor za leto 1904 se je sledeče konstituiral: načelnik Frančišek Dolenc, Stara Loka; načelnika namestnik Janez

«Ančki se hočeva skriti,» pravi deklica, ki je bila nekoliko starejša od dečka.

«Čegavi Ančki?»

«Naši.»

«Zakaj pa?»

«Da naju bo iskala.»

«Le tukaj na klopici jo počakajta, da je ne spravita v strah,» jima prigovarja, prime vsakega za ročico in ju posadi poleg sebe.

Nato so bili kmalu v živahnem, prijateljskem razgovoru, iz katerega je spoznal, da Ančika ni njuna varuhinja, kakor je bil mislil, ampak sestra. Ko pa je razdelil med njiju peščico bonbončkov, pozabila sta Ančike in skrivanja ter postala kmalu tako domača, da sta bingljala z nožicami ob klopi, svoje velike, plave oči pa vpirala zaupno v Mraka. Deček ga je začel že tudi za brado vleči in izpraševati, čemu jo ima, pristavlja, da je njegov tatek nima, pač pa tisti «grenki» doktor.

Vendar Mrak ni več pazno poslušal in točno odgovarjal; postajal je radoveden, kakšna je Ančika in kaj bo rekla, ko zagleda sestrico in brata pri neznanem človeku.

Kmalu je bilo slišati ženske korake. Zdaj vsklikneta oba otroka naenkrat:

«Ančika gre, Ančika!» V tem hipu pa že tudi vtakneta svoji kodrastni glavicici za Mrakov hrbet, meneča, da ju tako Ančika ne bo videla.

53
Svoljšak, Vinkelj; vodja plezalcev Janez Berčič, Vinkelj; namestnik Matija Dolenc, Stara Loka; vodja brizgalcev Jožef Žagar, Stara Loka; namestnik Tomaž Dolenc, Trnje; vodja varuhov Franc Hafner, Vinkelj; namestnik Janez Fojkar, Virlog; tajnik Franc Šink, Stara Loka; blagajnik nadsvetnik c. kr. dež. sodnije vitez pl. Strahl, Stara Loka; odbornik Nikolaj Pokorn, Stara Loka. — Rešili so se razni računi, proračuni in sklenilo se je nakupiti voz za moštvo in voz za cevi, orodje s potrebnimi lestvami, ročna brizgalnica in vedro. — Plesni venček, katerega je priredilo starološko prostovoljno gasilno društvo preteklo nedeljo v prostorih gospe Ane Jelovčan, se je vrlo lepo obnesel. Vsi prostori so bili nabito polni veselega občinstva starološkega, škofjeloškega kakor tudi okoličanov. Naravnost presenetila nas je pa množica zares prekrasnih dobitkov. Smelo lahko trdimo, da tako lepih dobitkov nismo niti opazili na plesnem venčku škofjeloškega gasilnega društva, dasi je splošno znano, kako neumorno se trudi omenjeno društvo podati občinstvu kar najizbranejših dobitkov. Vsekakor pohvalno se moramo izraziti o ljubljanski meščanski godbi, ki je ves čas pridno in izborna svirala. Da je mlado in staro še pozno v noč veselo rajalo, je samoobsebi umevno. Vrlemu gasilnemu društvu smemo gotovo odkritosrčno čestitati na lepi in krasno vspeli prireditvi. Konečno naj še omenimo, da je bila postrežba gospe Ane Jelovčan kakor vedno tako tudi sedaj naravnost izborna: klet in kuhinja sta vsestransko zadovoljila množično občinstvo.

Iz Smednika. V torek, dne 26. m. m. se je vršila v naši občini občinska volitev za tretji razred, v katerem je nasprotna stranka zmagala s prav majhno večino. Tu se je posebno pokazalo, kako znajo božji namestniki in peščica njihovih podrepnikov z raznimi obljubami, s tistim hinavskim obnašanjem, katero je samo ljudem te vrste lastno, in s strupeno pijačo, z žganjem záse pridobiti nevedno in nerazsodno maso. — V naši občini ima prvo besedo znani župnik Karlin, ki bi pač zaslužil, da bi se cenjeno uredništvo «Gorenjca» nekoliko bolj zanimalo zanj. Ta mož ni nič manj kakor šestnajstkrat glasoval. Če ga je kdo vprašal, kdo ga je pooblastil za to in za ono njegovo ali hišico, je kar na kratko odgovoril: «Tako sem še vedno glasoval!» In to je zadoščalo. In kako ljubeznivi so bili gospod župnik; vsakemu so znali privoščiti kako prijazno! Tako so pravili Trbojci

V takem položaju jih je Ančika našla, ki je bila lepo vzcvetela deklica kakih dvajsetih let in tako podobna bratcu in sestrici, da bi pač ne mogla utajiti sorodstva z njima. Umevno je, da je bila v zadregi, ko je zagledala to smešno skupino. Ko jima pa zakliče: «Idka, Stanko!» se otroka še bolj stiskata za Mrakov hrbet.

«Gospodična, teh angeljčkov Vam ne izročim več,» ji reče Mrak ter se ji na kratko predstavi.

«Le obdržite ju, le! Vsaj nista nič pridna. Vedno naprej tekata in se mi skrivata, da ju moram iskati. Zato ju pa le imejte, gospod doktor!» pravi in hoče oditi.

Ko pa otroka zaslišita besedo «doktor», skočita izza Mrakovega hrbita in namah sta bila pri Ančiki. Ta se pa nasmeji in razloži Mraku njun strah pred «doktorjem». Ko sta bila namreč pred nekaj tedni bolana, sta morala po zdravnikovem naročilu piti neko grenko zdravilo in ta grenkoba je pri njiju diskreditirala vsakega doktorja. Ta otroška logika je Mraku vzbudila prisrčen smeh in bilo mu je zdaj jasno, zakaj je deček govoril prej o nekem grenkem doktorju, ki ima tako brado ko Mrak.

Temu pa so še dolgo potem, ko so bili že odšli, misli uhajale po rebri navzdol za ljubko trojico, katere veselo čebetanje je še slišal, ko jo je njegovim očem že zdavnaj zakrilo gosto smerečje. Prvič v življenju pa si je moral priznati, da ni nič napačnega, biti oče takima malenkoma, kakršna sta Idka in Stanko. Konec pride.

pri polnih litrih žganja, katerega so jim kupili antialkoholisti župnikovega kalibra. Tako so ga pili, da so jih žene vlačile domov pod pazduho. Še celo Kuharjev Jošt je bil pijan, ki sicer — kar je prav lepo — še nikdar ni bil, tisti Jošt, ki je dokazoval bajtarjem pred odhodom na voliše: »Tu se gre za sveto vero! Vsi boste ferdami, če ne boste volili na duhovsko stran.« Kar naenkrat so vsi junaki pozabili, koliko je smleški župnik imel govoriti ravno čez Trbojce in da je v trbojski cerkvi tri leta zaporedoma molil po pet očenašev »za trdovratne grešnike te soseske«. Gotovo je tedaj mislil večino njih. Menda jih je pa ravno ta molitev izpreobrnila, saj so v terek bivši najhujši župnikovi sovražniki volili njega. Tako je bil ves vnet za župnika trbojski frizer Boškaj, ki je o priliki, ko se je šlo za razna popravila v smleškem župnišču ter cerkvi in ko je župnik v ta namen zahteval ogromno svoto, vpil na ves glas: »Pri moj' svet', svet', duš' — farja preč!' — Prva trbojska moža in največja župnikova kimovca, od slednjega in ne od soseske izvoljena ključarja, ki sta strastna nasprotnika naprednih časopisov, katere pa vseeno rada čitata, če jih dobila, ki imata vsako besedo, katera stoji zapisana v »Domoljubu«, za versko resnico, sta letala okrog ženā za pooblastila, kakor bi jih bil spustil iz verige. Tema podoben in še večji podrepanik, ki hoče imeti pri vsaki priliki prvo besedo, je neki Brezgov Lisec iz Dragočajne. Ta največji župnikov prijatelj, o katerem pravijo, da je celo tako »kunšten« kot gospodar, če ne še bolj, je dejal, ko so ga vprašali, kega bo on volil: »Jaz pa sam pri sebi ostanem in volim samega sebe.« Pozabili bi biti kmalu še neko važno osebo, ki je zlasti mnogo kriva, da smo podlegli, to je novo-došli in ne dobrodošli zapoški župnik, prejšnji stolni kapelan Janez Kalan. Tega fanatika menda niso poslali sem, da bi pasel duše, temveč, da bo begal že sedaj dovolj zapeljane Zapožane. Ta gospod je razen enega vrlega našinca pripeljal vse Zapožane, njemu pohlevne ovčice, na voliše. Sel je tako zgodaj klicat gospodarje, da so se zapoške gospodinje pritoževale, da jim še ponoči ne dá miru. Gotovo je zato tako fanatičen, da dobi večjo farno in bolj mastno službo. Menda se boste, prebivalci smleške občine, spametovali in ne boste volili več mož, ki niso nič drugega nego slepo orožje gospoda župnika smleškega in v bodoče gotovo tudi še zapoškega. Občinski troški in dohodki so jim pa seveda španske vasi. Ne vemo, ali jih ne kličejo k računom, ali pa sede poleg, ko se delajo računi, pa ne vedo, za kaj se gre. Bog ve, kam bi bili že zavozili občinsko gospodarstvo, ko bi ne imeli vrlega župana, katerega je volila tudi naša stranka. Upamo, da boste izprevideli do prihodnje volitve, da tako ne sme dalje iti in da mora biti župnikove samovlade že enkrat konec.

Predpustne veselice.

Gasilno društvo v Selcih napravi v nedeljo, dne 7. februarja t. l. v prostorih gospoda Franca Šiberja plesni venček, združen s šaljivo pošto in tombolo. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Čisti dohodek je na korist društvu.

Narodna čitalnica v Škofiji Loki napravi na pustni terek, dne 16. februarja v svojih prostorih plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira domača godba na lok. Maske dobro došle! Vstopnina za člane 1 K, z družino 1.50 K; za nečlane 1.50 K, z družino 2 K. Vstopnice, brez katerih vstop maskam ni dovoljen, se dobivajo pri gospodu E. Burdychu.

Godbeni odsek gasilnega društva v Radovljici vabi na plesni venček, ki ga priredi na pustni terek ob 6. uri zvečer v prostorih »pri Lectarju«. Vstopnina za osebo 50 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen za popravo godal.

V »Blejskem domu« se vrši v nedeljo, dne 7. februarja t. l. veselica bralnega društva na Bledu s petjem mešanega in moškega zbora ter burko »V civilu«. Cene prostorom I.—III. 1.50 K, IV.—VI. 1 K, ostali 80 vin., stojišča 40 vin. Začetek točno ob polosmih zvečer.

Veselico prirede radovljiški rokodelski pomočniki dne 14. februarja v hotelu »Bastl«. Začetek ob sedmih zvečer. Na sporedu je petje, deklamacija, šaljiva pošta,

prosta zabava in ples. Med posameznimi točkami sodeluje domača godba na lok. Čisti dobiček se bode razdelil, in sicer polovico dijaški kuhinji v Kranju, polovico pa družbi sv. Cirila in Metoda. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Lovski plesni venček prirede tržiški lovci v soboto dne 13. februarja t. l. v zgornjih prostorih g. A. Perneta. Vstopnina 2 K, ena dama prosta. Pri plesu svira kranjska meščanska godba. Obleka lovska ali salonska. Morebitni prebitek se porabi v dobrodelne namene. Vabilo velja kot vstopnica.

Planinski ples priredi podružnica slovenskega planinskega društva na Jesenicah v nedeljo dne 14. februarja t. l. v prostorih kolodvorske restavracije. Začetek ob 4. uri popoldne. Med plesom nastopijo različne maske in planinci, gorski škrat, jazbecarji, divji lovci i. t. d. Ob polnoči planinski korzo. Godba »planinska«. Vstopnina 1 K, dame proste. Maske, planinci in turisti plačujejo 10 vin. manj. Ker je čisti dohodek namenjen zgradbi »Kadilnikove koč« na Golici, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebna vest. Postajenačelnikom na Jesenicah je imenovan — kakor smo že zadnjič omenili — g. Iv. Zupanc, pristav drž. železnice in prometni uradnik v Selztalu na Štajarskem. — Na Jesenice je prestavljen g. Josip Šmuc, asistent državne železnice v Kamniku.

Poročil se je dne 2. februarja t. l. g. Viktor Engelman, trgovec na Grosupljem, z gospico Julico Berdavsovo iz Dobrépolj. — V Selcih se je poročil g. Lovro Benedik z gospico Franjo Rantovo (Mlinarjevo) iz Dolenje vasi. — V Celju se je poročil danes g. Vekoslav Potočnik, uradnik c. kr. državne železnice v Kranju, z gospico Lojziko Hočvarjevo iz Celja. Bilo srečno!

Seja škofjeloškega občinskega odbora. Kakor smo že poročali, je imel škofjeloški občinski odbor v petek dne 29. januarja t. l. svojo sejo. Zupan, c. kr. notar Niko Lenček imenuje overovateljem zapisnika občinskega odbora Alojzija Krennerja in Bogomira Krennerja. I. Zapisnik zadnje seje izza dne 18. decembra 1903 se prebere in odobri. II. Zupan poroča o zgradbi nove ceste na Studencu, katera se je večinoma s pomočjo tlake dovršila in bo znesek, katerega bo plačati iz občinske blagajne, le neznaten. III. Zupan poroča o došlih (dveh) prošnjah, tičočih se razpisane službe mestnega stražnika. Predlaga, naj se podeli to službo prosilcu Antonu Kralju. Občinski odbor je soglasno sprejel predlog. IV. Zupan poroča o prošnjah Matilde Payer, omožene Verhunc, in Marjete Dermota, omožene Vidali, za podelitev Lukančič-Prevodnikove deklishe ustanove ter predlaga, da se podeli le-ta ustanova Matildi Payerjevi, omoženi Verhunc, prošnja Marjete Dermota pa se bo prihodnje leto upoštevala. Predlog je bil sprejet. V. Izvolitev treh pregledovalcev občinskih računov za leto 1903. Izvoljeni so bili odborniki: Julij Flis, Leo Lavrič in Rafael Thaler. VI. Zupan poroča o zadevi pomnožitve električnih žarnic ter naroči gospodarskemu odseku, da stopi isti v dogovor s tovarnarjem gospodom Krennerjem. Konečno se reši se par samostalnih predlogov, na kar zaključijo zupan sejo.

Vojaški nabori na Gorenjskem se vrše, in sicer: dne 16. in 17. marca v Kamniku, dne 18. in 21. marca na Prevojah za sodni okraj Brdo, dne 19., 20. in 21. aprila v Škofiji Loki, dne 22., 23. in 25. aprila v Kranju, dne 26. aprila v Trzihu, dne 27., 28. in 29. aprila v Radovljici.

Zaljubljeni fajmošter. »Slovenski Narod« od 1. t. m. je objavil dve pismi nekega ameriškega lemenatarja na svojo ljubico v domovini. Pismi, našpikani z vzdihji, pomisljaji in citati, močno spominjati na takozvano petošolsko ljubezen in sploh se iz njih spozna na prvi hip, da tiči mladi pisec, ki se je šel v Ameriko učiti duše past, z jedno nogo še globoko v gimnaziji. Bržčas je pa tudi »velika luža«, ki loči ameriškega lemenatarja od kranjske Micike, uplivala še bolj hladilno kakor mokra cunjca na zaljubljenega mladeniča, da ni mogel ubrati polnodonečih strun na harfi »visoke pesni«, na katero brenkajo naši domači gospodje. V predpustno zabavo svojim bralcem in v pouk ameriškim, pa tudi kranj-

skim lemenatarjem, (kapelani to že sami dobro znajo), kako treba nežnemu spolu dopisovati, ponatiskujemo pismo nekega kranjskega fajmoštra, ki nam je slučajno prišlo v roke in dobesedno slove tako-le:

Draga g. M!

Jaz pridem v nedeljo s potno torbico v roki. Pazite pa, da me ne zgrešite, ker jaz nosim črno ruto okoli vrata, kadar potujem. Vedno Vas imam ljuba M pred očmi. Pod sivo ruto gledam napucane prsi, pod plavim krilom pa v gube široko nabrane trdo poštrkane kiklje, ki mi šume na ušesa. Nestrpno čakam, da Vas skoraj že vidim in z Vami govorim. Dasiravno ste starejši od mene, vendar trdno vem, da se bova dobro razumela in na moč rada imela. Dopadete mi že po prijaznih pismih. O, kako se Vas jaz veselim!

Sobo pri bav. dvoru vzamite blizu stopnjic! Rečete lahko, da ste moja kuharica ali sestra ali teta, da pridem jaz za Vami. Ni treba nič skrivati! Čemu? Saj bova naročila gori kosilo, večerjo, pijačo. Imela bova veliko govoriti. Zato Vas prosim, da bote ostali tudi pondeljek in še potem eno noč z menoj. Saj če bi bili potovali doli k meni, tudi ne bi bili v enem dnevu in eni noči opravili. Mislili bodo, da ste šli na Dolenjsko. — Če pa nočete iskati sobe, pa mene počakajte. Samo, če bi deževalo, ne stojte na dežju, ne močite se na cesti.

Storite kakor Vam je drago in ljubo. Lahko ostanete tudi v najeti sobi pri bavarsk. dvoru in mene čakate na gorkem. Samo poglejte okoli ene ure iz sobe na vežo, pa me bote našli. Silno sem radoveden kot še nikoli. Zelo se Vas veselim. Na srečno videnje!

Tedaj se fest napravite g. M, da se mi ne bo treba Vas sramovati, ampak, da se bom z Vami postavil. Jaz sem rad nobel pa korajžen in vesel.

Sprejmite moje iskreno priporočilo in srčne pozdrave!

Vaš udani Vam

Č. 23./12. 03.

A. R.

P. S. Prideva pa skupaj ob vsakem vremenu, naj bo kakršnokoli vreme. Kakor razvidite, sem trdno sklenil Vas vzeti k sebi. Če jutri, četrtek to pismo prejmete in precej jutri še meni pišete, bom pismo Vase še pred odhodom bral, brez dvoma.

No, kaj pravite? Nič? Mi tudi nič. Le tiste trdo poštrkane kiklje . . . ! Ta bujna fantazija! Ubogi ameriški lemenatar! Bojimo se, da ne bo nikdar dosegel kranjskega fajmoštra.

Narodna čitalnica v Kranju je priredila dne 1. t. m. predpustno veselico, ki se je, kakor običajno vse prireditve tega društva, obnesla izvrstno v vsakem oziru. Predstavljal se je najprej A. Görnerjeva burka «Putifarka». Naši nevtrudljivi diletantje so si že pridobili izvrsten renomé daleč na okolu in razvabili so nas že toliko, da od njih pričakujemo vselej le kaj izbornega. In vendar — to pot so nas resnično presenetili! Burka samaobsebi ni bogsigavedi kaj posebno duhovitega, nekaj res predpustnega, a oni so umeli udahniti jej toliko humorja, brez vsakega pretiravanja, da bi bili tudi najkislejšega godrnjača prisilili do veselega smehu. In zasluga na tako izvrstnem vspelem gre prav vsem jednako, da — težko je bilo razsoditi, kateremu izmed njih gre prvenstvo. Vsa čast vrlim, torej vrlim igralcem in naj nam pač kvaalu nudijo zopet nov umetnostni užitek, za koji jim bode občinstvo ravno tako hvaležno, kakor za zadnji, kar je dokazalo z burnim ploskanjem in urnebesnim — smehom. Po končanej burki začela se je druga točka sporeda. namreč ples! No — lehkonoga Terpsihora se ta večer ni mogla pritožiti, da ima v Kranju premalo vnetih čestilcev — prav ystrajno in z vso navdušenostjo smo se sukali prav do jutra. Cela veselica je popolno vspela in smo slavnej Čitalnici hvaležni za njeno prireditve.

Umril je minulo nedeljo v Zagrebu v pokojeni gimnazijski ravnatelj g. Franc Bradaska, rodom iz Kranja. — Na Vrbi v brezniški fari je umrl dne 28. m. m. Jožef Vovk, posestnik rojstne hiše Prešernove «pri Ribču» in Prešernov nečak. Pokojnik je dovršil pet gimnazij, potem ostavil dijaško življenje in prevzel Ribčevo kmetijo. Z velikim ponosom in navdušenostjo je pokojnik razkazoval obisko-

valcem rojstno hišo Prešernovo. Bil je tudi jako zgovoren, kar je pokazal pri več svečanostih, ki so se vršile na čast pesniku Prešernu.

N. v m. p.!

Bonaventura pri Piju X. Ljubljanski škof je bil pri papežu in je žnjim govoril o razmerah na Kranjskem in o papeževem opominu «Motu proprio» («iz lastnega nagiba»), glasom katerega se krščanska demokracija nikoli ne sme vmešavati v politiko, krščanski demokratje v Italiji pa se še posebej morajo popolnoma vzdrževati vsake politične akcije. Če bi se duhovni ravnali po tem ukazu, potem bi bil na Kranjskem takoj mir. Kaj takega seveda ne ugaja bojaželjni duhovščini in to je bil bržčas povod, da se je škof podal v Rim. Kakor poroča sobotni «Slovenec», je papež delovanje naših politikujočih duhovnikov jako pohvalil, istih postopek popolnoma odobril in izjavil, da se oni odstavek v «Motu proprio» nanaša edinole na Italijane. Iz tega sledi, da je ljubljanski škof vedoma ali nevedoma napačno poučil papeža o naših razmerah, posebej pa še o početju naše politikujoče duhovščine, katerega početja ne more in ne sme odbravati noben papež in da ni mogoče, da bi bil papež tako govoril o «Motu proprio», ker to, kar je papež pisal po rcsnem prevdanku in dolgih posvetovanjih s kardinali, stoji v očitnem nasprotju s tem, kar glasom «Slovenca» trdi škof, da mu je papež rekel. Glede deželnozborske obstrukcije je trdil škof napram papežu, da je ni ne potrdil, ne zavrnil, dasiravno vsak razumen človek ve prav dobro, da Bonaventura odobruje in potrjuje obstrukcijo že stem, ker klerikalni stranki dopušča obstrukcijo delati in duhovnikom dopušča ljudi ščuvati in agitirati zanj, čeprav bi on kot absolutni vodja klerikalne stranke ljudskim koristim neizmerno škodljivo obstrukcijo vsak čas lahko zabranil. «Slovenski Narod» piše, da morda pride trenotek, ko se sestavi s pomenica o delovanju duhovnikov na Kranjskem in se predloži papežu in kardinalom. Po našem skromnem mnenju je pa že skrajni čas, da se kaj takega ukrene, kajti brez dvoma bodo sedaj gotovi ljudje na brezobzirnejši in najpodlejši način izkoriščali po ljubljanskem škofu oznanjeno papeževo «mnenje» in se izgovarjali pri vsakem še tako infamnem početju, češ, papež to odobruje!

Smrtnonevarno poškodovan. Dne 29. m. m. je pilo več fantov iz Oreška v neki gostilni v Loki pri Kranju, kjer se je vršila plesna veselica. Okrog enajstih ponoči je nastal med fanti Jožefom Rajgljem in Francem Fajfarjem prepir, ki je končal s tem, da je Rajgelj udaril Fajfarja z nekim železom po glavi in ga težko poškodoval. Izročili so ga sodnji v Kranju.

Dijamantno poroko bosta obhajala dne 9. t. m. na Brdu zakonska Valentin in Doroteja Kurent.

V Smledniku so imeli dne 26. januarja t. l. občinsko volitev za III. razred. V odbor so izvoljeni: Anton Burgar, Simon Knific, Ivan Karlin, Ivan Kalan, Andrej Dolinar in Franc Bohinc.

Iz begunjske kaznilnice. Te dni je bila izpuščena neka Marija Ribos, ki je bila v tej kaznilnici zaprta celih 16 let. Obsojena je bila, ker je 1887 v Trstu dogovorno z njenim ljubimcem Maffai-jem zvalila v svoje stanovanje blagajnika kreditne banke Henrika Mozetiča in ga napadla. Marija Ribos mu je poskusila z britvijo prerezati vrat v trenutku, ko jo je Mozetič objel. Ker se ji to ni posrečilo, je Maffai ranjenca ustrelil z revolverjem. Ljudje v hiši so slišali strel in vsled tega prihiteli gledat prizor; tako se nameravani rop ni posrečil. Pri sodni obravnavi je bil Maffai obsojen na smrt in 4. maja 1888 v Trstu obešen, Marija Ribos pa je bila obsojena na 16 let ječe. V begunjski kaznilnici se je Marija vzorno vedla in postala prava umetnica v vezenju. Prisluzila si je v teh 16. letih 700 kron. Med tem, ko je bila v kaznilnici, je po neki sorodnici podedovala večjo svoto denarja, ki je z obrestmi vred narasla na 26.000 kron, od katere svote pa tirja finančna prokuratura za pokritje kazenskih stroškov 4000 kron.

Železnica Kranj-Trtič. Pod tem zaglavjem je objavil «Slovenec» od 29. januarja daljši članek, v katerem

skuša neka «odlična oseba» (?) kažoč na veliko škodo, katero bo baje nova proga provzročila mestu Kranju in mnogim posestnikom ob sedanji državni cesti, še v zadnjem trenutku spletkariti zoper nameravano železnico in zlasti v Kranju uprizoriti kako akcijo zoper zgradbo lokalne proge Tržič-Kranj. Prav isti članek je prejel iz Ljubljane naš list že pred dobrim mesecem, a ker na naš poziv anonimni pisec ni hotel povedati svojega «odličnega» imena, smo vrgli dopis v koš, kamor spada tudi že po svoji vsebini. Ker se ta «zvedenec in dober prijatelj napredka» skriva v tajinstveno meglo, si ne moremo drugače tolačiti njegovega prizadevanja, kakor da iz osebnih ter sebičnih namenov napeljuje vodo na svoj mlin ali pa da je najet od kake strani, ki želi še v zadnjem momentu preprečiti progo Tržič-Kranj in Tržič zvezati s kako drugo postajo gorenjske železnice. Če bi bilo nepoklicanemu svetovalcu res kaj ležeče na napredku našega mesta, potem bi se bil prej poučil o obstoječih odnosajih in ne bi navajal zoper železnico puhlih razlogov, ki so v nasprotju z dejanskimi razmerami. Tako modruje, da se je Kranj, prej središče Gorenjske, že vsled gorenjske železnice potisnil v stran in da mu sedaj daje pomen le še promet s Tržičem in bližnjo okolico ter gimnazija! Pravi, da bo na novi progi postaja za Kranj 5 km oddaljeno Naklo (!) in trdi, da tvori promet iz Tržiča približno tretjino (!) vsega prometa v Kranju (bržkone računa zraven tudi izvoz tržičkih tovarn, od katerega pa Kranj prav čisto nič nima) in da bo ta promet izostal, ko bo dograjena železnica. Kdor je tako slabo poučen o krajevnih razmerah, naj ne vsiljuje svojih nasvetov. Kranjci dobro vedo, da je ravno gorenjska železnica močno dvignila naše mesto in da mu bo nameravana tržiška proga le v korist. Tržič z okolico že sedaj gravitira v Kranj in se bo z udobno železnično zvezo le še bolj pritegnil. Že sedaj znameniti tedenski sejmi ob ponedeljkih bodo le še bolj obiskani. Seveda bodo vozniki po vaseh trpeli škodo, a na posameznike se ni mogoče ozirati. Sploh je bilo pa že pred leti določeno, da se Tržič zveže s kako postajo gorenjske železnice in če bi se ne zvezal s Kranjem, potem bi naše mesto res trpelo škodo, ker bi Tržič z okolico več ne gravitiral v Kranj in ker bi bil potem Kranj za vedno izločen iz vseh železničnih kombinacij. Zato smo Kranjci tudi prav veseli, da je osigurana proga Tržič-Kranj; če se bo pa ista obrestovala ali ne, kar pisca močno skrbi, zato se nam ni brigati. Toliko v pojasnilo «odlični osebi», ki naj izvoli vzeti na znanje, da je bil njen članek udarec v vodo in da je njeno seme padlo pri nas na nerodovitna skalnata tla.

Hybášek žuga! Ko smo se zadnjič poslovili od našega prijatelja kapelana Hybáseka, takrat pač nismo mislili, da se nam bo še enkrat baviti z njegovo prečastito osebo. V zahvalo, da smo mu v «Gorenjcu» peli slavo in ga tako na pristojnem mestu priporočili kar najtopleje za mastno farico, nam sedaj vrača to uslugo s črno nehvaležnostjo. O, gospod Vojteh, kaj tacega nismo zaslužili! V sobotnem «Slovencu» se je nad nami zadril tako-le: «Dosedaj mirno poslušam, kako «Gorenjčevi» pristaši s svojimi zares umazanimi rokami posegajo v privatne naše zadeve; utegne se pa zgoditi, da me bo ta lepi zgled navdušil in da bom tudi jaz povračal milo za drago.» No, vidite, zato ker smo lepega Vojteha hvalili, imamo pa umazane roke! In še preti nam! I kaj pa vendar nameravate, g. Hybášek? Pa ne, da bi nas obesili na slavno-znani smledniški sramotilni oder? Imejte vendar usmiljenje, pustite nas živeti in spominjajte se raje lepih in sladkih uric, katere ste preživeli doli za Savo. No, pa saj vemo, da Hybášek le bolj radi lepšega rožlja s sabljo, da bo tudi naprej «mirno poslušal» in lepo pokrival svojo kodrasto glavo, da solnce ne bo prišlo do obilega masla. G. Vojteh je neki samo do četrtega kahal svojo jezo. Tisti dan je zajahal čilega vranca in odjezdil v lepo našo okolico. Koval je črne naklepe zoper hudobnega «Gorenjca», a kar naenkrat je globoko zamišljenega prečastitega gospoda posadila neumna žival v — mehko blato! In imel je g. Hybášek res umazane roke, pa tudi še kaj drugega. To je smatral za prst božji in trdno je sklenil opustiti vsako maščevanje. In prav je tako storil g. Hybášek. Neka

milosrčna ženska je oprala kapelana in konja s štirimi škafi vode, za kar je dobila — tri cigare. Rekši: «sedaj pa moram takoj proč, da ne pridem v «cajtenge», se je vsedel zopet na brezbožno kljuse in odjahal v kranjski farovž.

Občinska volitev v Smledniku v prvem in drugem razredu se vrši — kakor se nam poroča — prihodnji četrtek. Volilci, ki imate v teh dveh razredih volilno pravico, volite ta dan može, ki Vam jih priporoča kmetska stranka, pa ne župnikova. Ne tarnajte, češ, saj bodo tako nasprotniki zmagali, rajti, če boste vedno tako mislili in govorili in se ne boste odločno postavili v bran dosedanjim možem, katerim ni drugega mar kakor podrepovati župniku, potem ne bo trpela le občina, temveč tudi vi sami z njo. Zatorej vsi na volišče in oddajte glas za može, kateri so vsega priporočila vredni.

«V Sahari.» Potujoči karavani pripetilo se je dvoje nesreč. Slon, kateri je nosil vso prtljago, je poginil in ravno ista usoda doletela je opico lorda Konskafig-horsta. Karavana je pridobila dvogrbega velbloda, kateri pa še ni popolnoma ukročen. Metuljčki, krasni metuljčki, piše nam že zadnjič imenovani raziskovalec narave, dobe se bolj, ko se bližamo oazi «Sok-ola»; prepričan pa sem, da dobim tamkaj še veliko nežnejše in lepše. Poroča nam tudi, da so srečali zamorsko godbo, potujočo od oaze do oaze. Nadejati se je toraj, da dobimo v Sahari vsega v izobilju.

Vabila za II. maskarado «Gorenjskega Sokola» se razpošiljajo in se prosijo oni, katere bi se pri množici razposlanih vabil morda prezrlo in bi se radi udeležili maskarade, da se zglase pri bratu tajniku Janku Sajovicu. Istotam dobiti bo tudi vstopnice, katere se bodo dobile tudi v trgovini R. & E. Rooss v Kranju. Poročali nam je še, da se je z dekoracijskimi deli v dvorani že pričelo in da bode dvorana električno razsvetljena.

Škofjeloške novice. Umril je minulo nedeljo zvečer v Trstu gospod Franc Caleri, lesni trgovec, v 51. letu svoje dobe. Ranjki je živel ostalno nad 30 let v Škofji Loki. Hiral je že dokaj let na neozdravljivi boleznini ter se podal pred šestimi tedni v Trst iskat zdravja. Pogreb se je vršil v torek zjutraj na pokopališču sv. Justa v Trstu. Ranjki si je stekel svoje dni mnogo zaslug za škofjeloško požarno brambo, zato se je ista tudi udeležila njegovega pogreba, zastopana po deputaciji, v kateri so bili načelnik g. Janez Debelak, tajnik g. Friderik Kramer in orodničar g. Gašper Maher. N. v n. p. — Poročil se je v nedeljo v Ljubljani gospod Gustav Mlejnik, davčni eksekutor v Škofji Loki z gospodično Jerico Rupnik. Bog daj srečo!

Gorelo je dne 24. m. m. zjutraj v kozolcu kajzarja Franca Hrovata v Vevčah pri Kamniku. Vnelo se je pozneje tudi gospodarsko poslopje in je Hrvat pri tem zgorela hranilnična kujžica, glaseča se na 400 kron. Govori se, da je zažgala njegova žena, katero so izročili sodniji v Kamniku. Škoda se ceni na 1400 kron.

Iz Domžal. Dne 29. m. m. okrog poldveh popoldne je ustrelil 31 let stari posestnikov sin Alojzij Cepuder iz Spodnjih Domžal na svojo mačeho in dvakrat na svojega očeta, ker mu nista hotela izročiti posestvo. Sin je takoj zbežal in ga sedaj zasledujejo orožniki.

Drobiž z Gorenjskega. Gasilno društvo v Gorjah pri Bledu je dobilo dovoljenje za tombolo. — Ponesrečil se je dne 24. m. m. ponoči mizarški pomočnik Feliks Štrukelj iz Žirovnice, ko se je vračal iz Most. Na nekem klančku zdrzne ter pade tako močno na glavo, da si je ranil lobanjo in pretrgal kožo, katero mu je moral zdravnik zašiti! — V Škofji Loki sta dne 3. februarja t. l. obhajala zlato poroko Tomaž in Marija Cerar — Umril je najstarejši krojač v Škofji Loki Gregor Blaznik. Bil je 65 let krojaški mojster.

Križem sveta.

«Družba sv. Mohorja» v Celovcu nam piše, da prejmo člani za letošnje leto naslednje knjige: 1.) Zgodbe sv. pisma. XI. snopič; 2.) Lurska mati božja, spisal Janez Godec; 3.) Slovanski fantje v Bosni in Hercegovini 1878, spisal Jernej pl. Andrejka; 4.) Lisica Zvitorepka, spisal Josip Brinar; 5.) Bodi svoje sreče kovač, spisal župnik Jurij Trunk; 6.) Koledar za leto 1905. Nabiralne pole z denarjem naj se pošljejo odboru do dne 5. marca t. l.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu januarju 1904 je vložilo 523 strank K 133.078·70, dvignilo pa 368 strank K 107.727·53, 6 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 16.000·— . Stanje vlog iznaša K 3.198.040·74, stanje hipotečnih posojil K 1.969.473·41 in denarni promet K 336.344·92.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu januarju je 315 strank vložilo K 141.991·55, 212 strank dvignilo K 53.756·79, 20 strankam se je izplačalo posojil K 22.200·— , denarni promet K 353.654·34.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu januarju 1904 je 244 strank vložilo K 62.704·89, 144 strank je dvignilo K 23.935·94, 16 strankam se je izplačalo posojil K 25.960·— . Stanje vlog iznaša K 912.215·31. Stanje hipotečnih posojil K 651.946·06. Denarni promet K 186.219·82.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V januarju 1904 je vložilo 80 strank K 18.082·24, 61 strank je dvignilo K 12.616·69, 11 strankam se je izplačalo posojil K 21.790·— . Stanje hranilnih vlog K 473.732·11. Stanje hipotečnih posojil K 484.930·91 in denarni promet K 93.429·11.

Zahvala.

«Božičnica», katero je priredil učiteljski zbor dekliške šole o Božiču, dosegla je popolnoma svoj namen. Mnogim revnim učenkam nabavila se je obutev, in oskrbel se je prepotrebni harmonij za šolo. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam, ki so gmotno ali drugače pripomogli k uspehu «Božičnice», izreka podpisani učiteljski zbor dekliške šole v imenu uboge šolske mladine najsrčneje zahvalo.

Na Svečnico, 1904.

Učiteljski zbor dekliške ljudske šole v Kranju.

Zahvala.

Podpisani **Tomaž Štular** iz Srakovelj pri Kokrici se najtopleje zahvaljujem vzajemno-zavarovalni banki

„Slaviji“

katera mi je v nesreči požara izplačala celo svoto, za katero sem bil zavarovan, čeprav posestvo že 7 let ni bilo prepisano na moje ime. Vsled tega kar najtopleje priporočam vsakemu ta zavod.

23—1

Tomaž Štular v Srakovljah pri Kokrici.

4 rabljeni, popolnoma dobri Howe-šivalni stroji

od katerih sta dva še skoro nova, se po 10—20 glđ. prodajo. Istotam se dobe tudi vse vrste novi stroji in zraven spadajoči deli. — Povpraša naj se pri

G. Batheltu v Tržiču.

24—1

Tomaževo žlindro

znamka „Zvezda“, katero je kot najboljšo gnojilo svetovnoznano, priporoča

posestnikom travnikov in njiv

po najnižji ceni

trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„**MERKUR**“ **Peter Majdič**

Kranj.

15—3

Učenca

sprejme takoj **Viljem Požgaj**, knjigovez v Kranju.

Skladišče vina

je odprla s 1. febr. 1904

v Kranju

Jstrska vinarska zadruga

katera posluje že 10 let in si je pridobila tekom te dobe občno pohvalo ter priznanje za dobra in pristna svoja vina.

Klet je v hiši Fr. Kuralta.

Kdor želi imeti zdravo in dobro vino, naj pride in poskusi ter se sam osvedoči o tem.

Cene bodo primerne!

1-1

Meblirana soba

se v novi hiši poleg gimnazije takoj odda (II. nadstropje na desno).

22—1

Dečkrat premitano!

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

115-37

v Ljubljani.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9—3

kateroga plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3.198.040·74. Stanje hipotečnih posojil K 1.969.473·41.

Prignalo se je 205 glav goveje živine, 2 telet, 47 prašičev, — ovac, — koz, 35 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 8.—, prosa K 7.—, ovska K 6.25, rži K 6.50, ajde K 8.50 ječmena K 6.—, fižol ribničan K 10.—, koks K 11.—, mandalon K 9.—.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki gospod M. Žigon, trafika na glavnem trgu;

Radovljica gospod Oton Homann, glavna trafika;

Javorniku gospod Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici gospod M. Grobotek, trgovec.

Vsi kmetovalci

se lahko prepričajo, da je najboljšo sredstvo konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce i. t. d. obdržati zdrave, močne, ješče in debele če se jim primešuje h krmi

živinski prašek

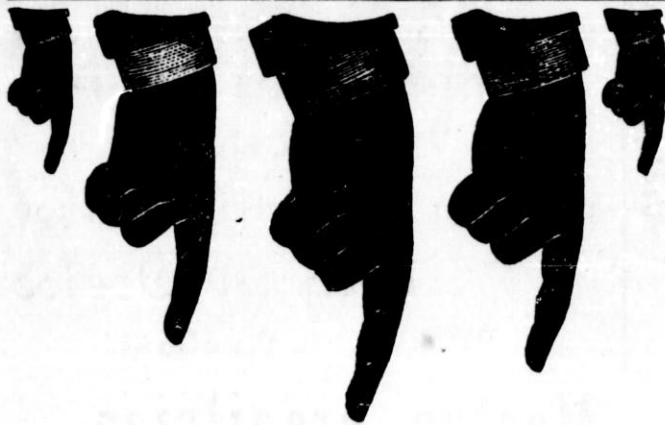
iz lekarne **Piccoli** pri Angelju, **Ljubljana** Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družin po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izoboro zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem **And. Kocjančič**
Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902. I. 199—17

V najem se odda

imetje g. Ad. Kreutzberger:

1. **Mlin**, moderno urejen na Količevem, v katerem se zmelje na leto okroglo 150 vagonov žita, poleg tega je še kašarija in zemljišče.

2. **Kavarna, prodajalna z magacini in stanovanja**
16—3 v Kranju.

Več se izve pri g. Ivanu Cofu v Kranju.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti
samo s 13—3

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S L. počastno diploma za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in poštine prosto.

Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železnicarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3.75, najfinejša znamka, gl. 6.50. 140—33

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne sloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, pohi-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94-40

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati
v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcji na zahtevo
poštne prosto.

110 37

R. Miklauc.

„Škrat.“

Jedini slovenski humoristično - satirični
tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

11-4

Izhaja v Trstu vsako soboto. Naročnina
za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne
številke se prodajajo po 10 vin. Zahtevajte
brezplačne številke na ogled!

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144-32

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljšajo na zahtevanje zastonj.

Dobro ohranjen

klavir

(Bösendorfer) je poceni naprodaj.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca».

20-2

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

4-3

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Doktor pl. Trnkóczy-jov

Kranjski redilni prašek za prašiče

198.11

je dobil v Londonu, Parizu in Rimu
1903 najvišje odlikovanje
Grand Prix!

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi
uradno potrjenih. Ta redilna moka se
meša med krmo že pujskom. Prašiči do-
sežejo največjo težo.

1 zavojček po 50 vin. se dobiva
pri trgovcih,

po pošti 5 zavojčkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Londonska medalja

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici,
katera ima znamenje za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila
revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en
zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se mora kar
čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko
požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala
temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje pripo-
ročiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosím z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za
prašiče.

Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip Englishch
železniški nadziretelj.

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
trebanju.

17-3

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Naročajte si prezanimivo knjigo

Bahovi huzarji in Iliri.

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popisuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomenljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

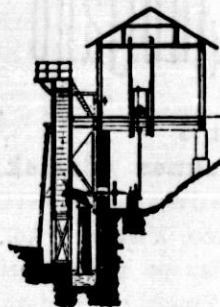
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na m'rodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i t. d. 125-36

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

17-36

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.

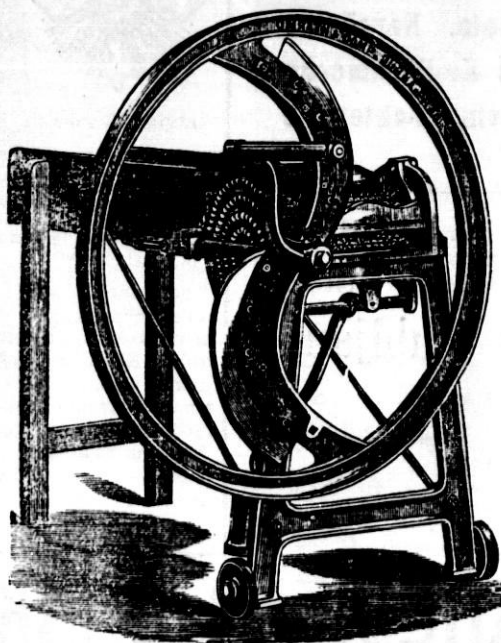
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin-
za konjsko silo in uro.

62-47

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarstvo, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor **pljuge, lemeža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje**; nadalje štedilna ognjišča, **nagrobne križe, vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **trsje za obijanje**

stropov, vlite kotle. Veliko izbor **slamareznic, plaht za vozove, železnih peči,**

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. **Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.**

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petlitrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnishtvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.